

Třídící znak						
2	4	3	0	7	3	2 0

ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY
ze dne 11. září 2007

**k vyhlášce České národní banky č. 37/1994 Sb.,
kterou se stanoví postup při příjmu peněz a nakládání s nimi
a při poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince**

Česká národní banka k některým postupům stanoveným vyhláškou České národní banky č. 37/1994 Sb., kterou se stanoví postup při příjmu peněz a nakládání s nimi a při poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince (dále jen „vyhláška“), sděluje:

I.

k § 2 odst. 2 až 7

Odebírání bankovek a mincí padělaných, pozměněných a podezřelých z padělání nebo pozměňování

1. Právnícké osoby uvádějí na „Potvrzení o odebrání bankovek a mincí podle zákona o ČNB¹⁾“ (dále jen „Potvrzení“) v části „Sdělení pro ČNB“ text „PODEZŘELÉ“.
2. Případná další sdělení (podle § 2 odst. 7) uvádějí právnícké osoby pod textem Potvrzení, tj. pod podpisem předložitelky a pod razítkem a podpisem právnícké osoby, která peníze zadržela.

II.

k § 6 odst. 3 a 4 a k § 10

Odebírání bankovek a mincí bankami bez náhrady

1. Banky odmítnou vyměnit a zadrží bez náhrady:
  - a) neplatné bankovky, tj. bankovky, jejichž vzhled byl pozměněn na znamení jejich zneplatnění a s cílem odlišit tyto neplatné peníze od platných. Jedná se o bankovky určené ke zničení, které byly znehodnoceny proražením tří až šesti otvorů o průměru přibližně 1 cm,
  - b) vzory bankovek, které jsou označeny strojovým nebo ručním přetiskem, popřípadě perforací textem „VZOR“ nebo „SPECIMEN“,
  - c) chybotisky bankovek označené textem „CHYBOTISK“,
  - d) mince určené ke zničení, které byly na znamení jejich zneplatnění znehodnoceny zdeformováním tvaru nebo narušením čitelnosti jejich reliéfu, a vzory mincí, které jsou označeny textem „SPECIMEN“,

¹⁾ Vzor Potvrzení tvoří přílohu vyhlášky České národní banky č. 37/1994 Sb., kterou se stanoví postup při příjmu peněz a nakládání s nimi a při poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince.

- e) bankovky a mince, jejichž vzhled byl viditelně na líci i na rubu, a to způsobem, kterého si příjemce mohl a měl povšimnout, pozměněn popsáním, pomalováním, potištěním nebo zamazáním barvou, lepidlem nebo jiným materiálem (u bankovek) nebo zdeformováním či znečitelním reliéfu (u mincí).
2. Banky při zadržení bankovek a mincí bez náhrady podle bodu 1 vyplňují Potvrzení. V něm v části „Sdělení pro ČNB“ uvedou text „NEPLATNÉ“ při zadržení bankovek a mincí podle bodu 1 písm. a) až d) a text „POŠKOZENÉ“ při zadržení bankovek a mincí podle bodu 1 písm. e). V pochybnostech, které označení použít, použijí banky text „POŠKOZENÉ“.
  3. Banky odmítnou vyměnit, ale nezdrží poškozené a znehodnocené bankovky a mince, které pocházejí z bezpečnostního zavazadla nebo iniciačního balíčku a klient tuto skutečnost při předložení peněz k výměně oznámí. Náhradu za takto poškozené bankovky a mince poskytuje pouze Česká národní banka (dále jen „ČNB“), a to jen za dodržení podmínek stanovených v části III.
  4. Bankovky a mince znehodnocené nebo označené způsobem uvedeným v bodu 1 písm. a) až d) ČNB nevyměňuje, ani za ně neposkytuje náhradu. Ukázky znehodnocení a označení bankovek jsou uvedeny v příloze č. 1, ukázky znehodnocení a označení mincí jsou uvedeny v příloze č. 2.
  5. Bankovky a mince poškozené způsobem popsaným v bodu 1 písm. e) ČNB nevyměňuje ani za ně neposkytuje náhradu. Osoba, jíž byly takové bankovky a mince bez náhrady zadrženy, však může ČNB požádat o mimořádné poskytnutí náhrady. ČNB takovou žádost posoudí a v odůvodněných případech může žádosti²⁾ vyhovět.

III.

k § 10 a k § 11

Poskytování náhrad za peníze poškozené nebo znehodnocené při použití bezpečnostního zavazadla nebo iniciačního balíčku

1. Se žádostí²⁾ o poskytnutí náhrady za bankovky a mince poškozené nebo znehodnocené v důsledku aktivace bezpečnostního zavazadla nebo iniciačního balíčku se mohou právnické a fyzické osoby obracet na ČNB za předpokladu, že bankovky a mince byly v okamžiku poškození či znehodnocení v jejich vlastnictví. ČNB se v případě pochybností obrátí na orgány činné v trestním řízení.
2. ČNB poskytne za poškozené a znehodnocené bankovky a mince náhradu pouze za těchto předpokladů:
  - a) ČNB je schopna s využitím dostupných technických prostředků ověřit počet kusů, pravost a platnost bankovek a mincí³⁾,

²⁾ Vzor žádosti tvoří přílohu č. 1 Úředního sdělení České národní banky ze dne 19. května 2004 k vyhlášce České národní banky č. 37/1994 Sb., zveřejněného v částce 11/2004 Věstníku České národní banky ze dne 27. května 2004.

³⁾ ČNB používá pro ověření výhradně tzv. suché procesy, tzn. že není schopna zpracovat peníze, které jsou mokré nebo se nacházejí zcela či částečně v kapalině, emulzi, roztoku nebo obdobné substanci.

- b) látky, kterými byly bankovky a mince poškozeny nebo znehodnoceny nejsou karcinogenní ani jinak zdraví nebezpečné⁴⁾ a žadatel o náhradu tyto skutečnosti ČNB doložil nejpozději se žádostí o poskytnutí náhrady⁵⁾,
  - c) žadatel o náhradu předloží spolu se žádostí buď potvrzení orgánů činných v trestním řízení o tom, že poškození jim bylo nahlášeno (při poškození nebo znehodnocení peněz v důsledku trestného činu, dopravní nehody nebo živelní pohromy), nebo čestné prohlášení⁶⁾ v případě, že k aktivaci bezpečnostního zavazadla nebo iniciačního balíčku došlo v důsledku výrobní vady, neodborné manipulace nebo z jiného podobného důvodu (popř. též tehdy, odmítne-li orgán činný v trestním řízení potvrzení vydat).
3. ČNB provádí úhradu náhrady až po zpracování celé zásilky poškozených a znehodnocených bankovek a mincí. Od vyměřené náhrady ČNB může odečíst v souladu s právním předpisem⁷⁾ náklady na poštovné či peněžní službu, poplatek za zpracování peněz a náklady nezbytné k výrobě stejného množství nominálních hodnot bankovek a mincí, jaké byly poškozeny nebo znehodnoceny.

IV.

1. Tímto úředním sdělením se doplňuje úřední sdělení České národní banky ze dne 19. května 2004 k vyhlášce České národní banky č. 37/1994 Sb., kterou se stanoví postup při příjmu peněz a nakládání s nimi a při poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince, vyhlášené v částce 11/2004 Věstníku České národní banky ze dne 27. května 2004.
2. Podle tohoto úředního sdělení se postupuje ode dne vyhlášení.

Vrchní ředitel
Ing. Pavel Řežábek v. r.

Sekce peněžní a platebního styku
Odpovědný zaměstnanec:
Ing. Vokatý, tel. 224 414 466

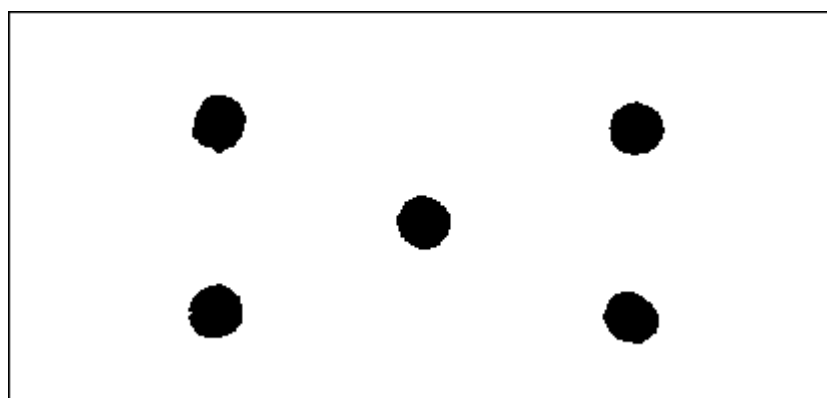
⁴⁾ Látky nejsou definovány v zákoně č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Bankám a ostatním právnickým osobám ČNB doporučuje konzultovat zejména hromadné užívání určitého typu bezpečnostních zavazadel v předstihu s odborníky ze sekce peněžní a platebního styku ČNB.

⁶⁾ Vzor čestného prohlášení tvoří přílohu č. 2 Úředního sdělení České národní banky ze dne 19. května 2004 k vyhlášce České národní banky č. 37/1994 Sb., zveřejněného v částce 11/2004 Věstníku České národní banky ze dne 27. května 2004.

⁷⁾ § 11 vyhlášky České národní banky č. 37/1994 Sb.

OBR. č. 1

Pokud je pro znehodnocení použit jiný počet otvorů, jsou rovněž rozmístěny souměrně po ploše bankovky.

OBR. č. 2

OBR. č. 3

SPECIMEN

OBR. č. 4

VZOR

OBR. č. 5

VZOR

zkušebna platidel ČNB

OBR. č. 6

CHYBOTISK

zkušebna platidel ČNB

OBR. č. 7

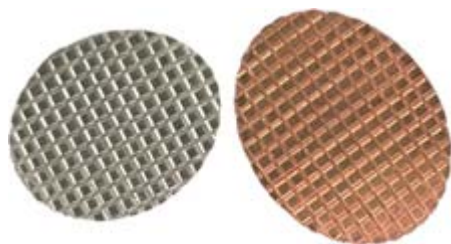

CHYBOTISK

typ ..... , č. ....

zkušebna platidel ČNB

OBR. č. 1

OBR. č. 2

Mince jsou znehodnoceny na znamení jejich neplatnosti buď celkovou změnou reliéfu doprovázenou obvykle mírným zploštěním mince do tvaru oválu (viz obrázek č. 1) nebo několika obdélníkovými vlisy, které bývají doprovázeny zprohýbáním mince do vlnitého tvaru (viz obrázek č. 2). U druhého způsobu znehodnocení došlo v minulosti k neoprávněným pokusům uvést mince do původního tvaru. Ani za takto pozměněné mince ČNB neposkytuje náhradu.

OBR. č. 3

OBR. č. 4

